

ՄԵՅՄՈՒԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Pera, Taccim 65

Համբարսաւ իրի տեմա ետնի ՉԱՐՇԵՆՊԻՉ ՎԵ
ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ կիսկերի նէր օրոնուր:

ՆԻՒՄԷՍԻ
30 ԲԱՐԱ

مجموعة اخبار
بكاوغلى تقسيم جادى 70

ԱՊՐԵՆԻ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպուլ իրին տէնէլիկի 60 ղշ. = 6 ալլըզը 35. = Թալլա տէնէլիկի 85 = 6 Ալլըզը 45 ղշ. արը: = Մէմալիքի էնէպէն իրին տէնէլիկի 20 ֆր. արը: = Բոսթա իւնէրէթի պիզէ ալլա տիր: = 15 կիւնլիւք նիւպէտի 60 բա, արը: = Իւլլաթ ՇԱՐՇԵՆՊԻՉ. = Իրին տէնէլիկի 20 ֆր. արը: = 20գ տէֆա տէրճ իտիլէնէ իւնաթ իրին ալլըզը բազա լըզ օրոնուր:

Դաղէթայա միւթէալլիք խուսուսթ իրին ՅՈՒՆԻՍԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաթ օրոնուր: = Իտարէխանէ Պէյօղլուտա ճառաթի քէպիրտէ Ն. 65:

ԿԵՆՅԱՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երբ վարժարաններու մէջ տղոց դարձա-
ցումին ու մասնորական յառաջդիմութեան
մասին աշխատի հոգ կը տարուի և աշխատի
շանքեր կ'ըլլան, արդեօք պարզ կրթու-
թեան, քաղաքավարութեան սկզբունք-
ները այդ տղայական ըմբոստ գլուխներուն
մէջ հաստատելու համար ունէ քանի որ աշ-
խատութիւն յանձն կ'առնուի, Իժմադդա-
բար պարտաւոր ենք այս հարցումին ժխտա-
կան պատասխան մը տալ, որովհետեւ քա-
ղաքավարութիւնը, որ գիտութիւններու
ամէնէն անհրաժեշտն է ու դաստիարակու-
թիւններու ամէնէն կարեւորը, զանց առ-
նուած է շատ անգամ մեր դպրոցներէն ներս,
ու մեր ուսանողները կը տեսնենք իրաւ-
գիտական, պատմական ու գրական մեծա-
մեծ պաշարներով օժտուած, սակայն ցաւ-
ի տիրո այդ պաշարները մերկ կը թողնին մե-
զի, որովհետեւ անոնց քովը չկայ կրթու-
թեան, քաղաքավարութեան հրաշալի շը-
նորհարկութիւնը, որ ամէնէն տղէտ մար-
դը ամէնէն հանձն կը դարձնէ մեզի հան-
գէտ, և առանց որուն ամէնէն գիտուն ան-
ձը անգամ անտանելի կ'ուզուի մը կ'ըլլայ,
որուն ընկերակցութեան կը խուսափի ա-
մէն մարդ: Մեր վարժարաններուն ուս-
ման յայտագիրներուն մէջ կը հանդիպինք
ամէն տեսակ օգտակար կամ անօգուտ ու-
սումներու, ինչ մը «ուրիշ» ներու անվեր-
ջանալի շարքի մը, զոր աշակերտը հար-
կադրուած է կամայ ակամայ ուսել՝ հոգ չէ
թէ չկարենայ մարտել: Ու այդ «ուրիշ»
ներու քովը մտնողն է բոլորովին ամէնէն
կարեւոր «ուրիշ»ը, որ մարդկային ըն-
կերութեան մէջ ապրելու և հոն հաճելի
դառնալու գաղտնիքը պիտի սովորենք
տղոց: Ու իբր այս զանցադրութեան ար-
դեւնքը, մեր դպրոցական աշակերտներուն
մեծագոյն մասը — ո՛հ, բացառութիւննե-
րը կը յարգեմ անշուշտ — անքաղաքա-
վար ու անկրթ է, իմաստակ ու ինքնա-
հաւան, իրմէ մեծերը չի յարգեր և ինք-
զինքն զատ ո՛չ մէկու կը հաւան: Ասիկա
յոռի դաստիարակութեան մը արդիւնք է
անշուշտ, և ասոր մէջ ծնողներն ալ իրենց
պատասխանատուութեան բաժինը ունին
հարկաւ, սակայն մեծագոյն ամօթը կ'իյ-
նայ միշտ դպրոցական վարչութեանը,
որոնք երբէք չեն յօժարիր քաղաքավա-
րութեան դասընթացք մը հիմնել՝ իրենց
աշխատի դասընթացքներուն քովը: Ինչ
կ'ըլլայ եթէ չաբաթը քանի մը ժամ աշա-
կերտները քաղաքավարութեան դասով
զբաղին: միթէ այս դասը իբր անպէտ ու
աւելորդ նկատուած է, երբ ամէնէն կա-
րեւորն է ու ամէնէն կենսականը: Պիտի
ըսէք թէ քաղաքավարութեան ու կենցա-
ղագիտութեան դաս տալով կամ անունով
չի ըմբար միայն, այլ պէտք է որ տղոց
շուրջը գտնուողներն ալ օգնեն այդ դա-
սին կատարելագործման ու իրադրութեան:
Պիտի պատասխանեմ թէ իրաւունք ունիք,
և անխելքութիւն պիտի ըլլար առաջար-
կել միայն թէ՛ թող կենցաղագիտութեան
ուսուցիչ մը կարգուի և քաղաքավարու-

թեան դասեր սահմանուին, սակայն անկէ
անդին տղաքը շարունակեն թող առաջ-
ուսան պէս իրենց անկրթութիւնները: Չա-
փազանց իրաւ է թէ այս տեսակ գիտու-
թեան մը մէջ, որ աւելի աշխարհիկ գի-
տութիւն մըն է անշուշտ, օրինակները և
չըջանալը շատ աւելի կ'ազդեն, քան թէ
ժամերով եղած դասաւանդութիւնները:
Թո՛ղ ուսուցիչներն կենցաղագէտ ըլլան
ու քաղաքավար առանց բացառութեան,
թո՛ղ ծնողները կրթուած ըլլան ու փափ-
կանկատ, և պիտի տեսնէք որ տղան ալ
անվիշտապէս անոնց օրինակին պիտի հե-
տեւի, որովհետեւ այդ պղտիկ էակները
իրենց տեսածները ընդօրինակելու զարմա-
նալի ու արտակարգ ընդունակութիւն մը
ունեն: Երբ իրենց տեսածները բարի ըլ-
լան, իրենք ալ բարի պիտի ըլլան ան-
շուշտ: Սակայն, ևս ինչ ըսեմ այն կարգ
մը վարժապետներու, որոնք ամէն տեսակ
անպատշաճ ու անքաղաքավար խօսքեր
կ'արտասանեն դասարանին մէջ, և այն
ծնողներուն, որոնք անկրթութեան ու ան-
քաղաքավարութեան կենդանի արձաններ
ու մարմնացումներ են ամբողջ: Ինչ կ'ու-
զէք որ տղաքը սովորին անոնցմէ. անխել-
քութիւն չէ՛ միթէ պահանջել թէ՛ անկրթ
վարժապետի մը ու անկրթ ծնողի մը
զաւակը քաղաքավար ու կրթուած ըլլայ:
Նոյն իսկ եթէ այս տեսակ քաղաքութիւն-
ներ պատահին երբեմն, միթէ ասոնք ար-
տակարգ բաներ չեն ինքնին, քանի որ
ամէն արամբանտութիւն կ'ուսուցանէ մե-
զի թէ՛ կրթուած վարժապետին ու կրթ-
ութեան ծնողին զաւակը միայն կրնայ
կրթուած ըլլալ: Ես վարժապետներու հան-
գիպած եմ, որոնք դասարանին մէջ ամէն
տեսակ անկրթ խօսքեր արտասանել
վերջ՝ ունէ աւելի կը սպասէին իրենց ա-
շակերտները՝ կարգ մը զեղեցիկ ու փա-
ղաքիչ անպատշաճ յորդորելու համար:
Արդ ինչ կը սպասէք որ ընէ այդ աշա-
կերտը իր կարգին, երբ իր ուսուցիչին կը
սովորի այդ բառերը ու անպատշաճ
Ինչպէս ասքաւ ան ալ իր կարգին զանոնք
պիտի գործածէ ուրիշներու հանդէպ, ա-
նոնց որոնց այդ բառերը ուղղելու իրա-
ւունքը պիտի նշմարէ իր մէջ: Ընդհակա-
ռակը, միշտեւ երբ վարժապետները քա-
ղաքավար ըլլան և յամառին միշտ քաղա-
քավարութեամբ ու անուշութեամբ վար-
ուիլ այն տղոց հետ, որոնք նոյն իսկ ան-
քաղաքավար կը գտնուին իրենց հանդէպ,
այն ատեն պղտիկները ինքնաբերաբար պի-
տի ամենան իրենց ըրածէն և պիտի շա-
նան իրենց ուսուցիչին օրինակին հետե-
ւի, տեսնելով թէ ճշմարիտ քաղաք ու ա-
նուշ բան մըն է կենցաղագիտութիւնը:
Թո՛ղ ծնողները և վարժապետները քա-
ղաքավար ըլլան և թո՛ղ վարժապետներու
մէջ քանի մը ժամ յատկացուի կենցաղա-
գիտութեան սկզբունքներուն ուսուցման
համար, և այն ատեն պիտի ունենանք
խիտ կենցաղագէտ ու բարեկրթ աշա-
կերտներ, որոնք հանդիս են հրապոյրներն
են ընտանիքներու և դասարաններու: —
Երբ վարժապետներուն մէկ մասը կը դա-
տապարտենք իրենց երբեմնի անկրթու-

թիւններուն համար, որոնց վրայ կը ձեւեն
իրենց աշակերտներն ալ իրենց վարքը ու
բարքը, «Վարժապետը ըրաւ, ուրեմն ես
ալ կրնամ ընել» ըսելով, միեւնոյն դատա-
պարտութիւնը պիտի կրկնենք նաեւ կարգ-
մը ծնողներու մասին, որոնք շատ ան-
գամ իրենց զաւակներուն անկրթութեան
գործին մէջ մեծ դեր մը կը խաղան: Երբ
հայր մը իր կնիք կը նախատէ իր զաւակին
առջեւ, երբ անոր ըսածներուն կարեւորու-
թիւն չի տար և երբ ամէն տեսակ պղտիկ
նախատինքները կը շուրջէ իր կնիք հան-
գէտ որ իր զաւակին մայրն է, ինչ կը սպա-
սէք որ ընէ զաւակն իր մօրը հանդէպ:
Ինչպէս ասքաւ հայրիկին իրաւունք պիտի
տայ և ինք ալ պիտի ուզէ նոյն ընթացքը
բռնել մայրիկին մասին, քանի որ «հայրն
ալ այնպէս կ'ընէ կ'որ» չպիտի յարգէ
մայրը, քանի որ հայրն ալ չի յարգեր: Ու
յետոյ այդ հայրը ինչ երեսով պիտի կըր-
նայ դատաւիտեալ իր զաւակին այս ընթաց-
քը: Ինչպէս պիտի կրնայ մեղադրել ու
քաշիմանել զայն, երբ ամէնէն առաջ
ինքն է արժանի մեղադրանքի ու յանդի-
մանութեան: Միթէ իր զաւակը՝ իր սովոր-
ական անկրթութեամբ չպիտի պոռայ
երեսին լրբօրէն, «Հայրիկ, ես քեզ սով-
որեցայ»: Միեւնոյն առաւելութիւնը և դի-
տողութիւնը՝ մայրերու համար ալ: Մայրեր
կան որոնք իրենց ամուսինը կը նախատեն
իրենց զաւակին քովը և շատ անգամ զայն
իրենց ընկեր կ'ընեն՝ ամուսինը բանաւա-
ն ու համար, չեն վարանիր իրենց զաւակին
հետ միաբերան դատաւարտել այն անձը
որ իրենց էրկին է ու իրենց զաւակին հայրը,
ու բնականաբար հետեւեալ օրը տղան ալ
կը սկսի հօրը ըրածը խճճել, չհա-
նել և օրին մէկն ալ մայրիկին պէս երեսն
ի վեր պոռչաւ: Ընդհակառակը, երբ էրկի
կնիք կենցաղագիտութեամբ վարուի միշտ
իրարու հետ, երբ անուշ փափկանկատու-
թիւն մը ունենան իրարու մասին և երբ
միշտ իրարու իրաւունքը տալու և իրարու
խօսք չկոտորելու բարեացակամութիւնը
տաճեն մէկգմէկու նկատմամբ, այն ատեն
տղոց վիճակն ալ կը փոփոխի ինքնաբերա-
բար, տղան ալ կը սովորի այնպէս վար-
ուիլ, յարգել իրենց հայրն ու մայրը, և
օրին մէկը իրենց կնիք կամ ամուսինը:
Ահա՛ թէ ինչու այսպէս գուրգուրակից,
գորովալիք ու կենցաղագէտ ծնողներ
կենցաղագէտ զաւակներու ծնունդ կու-
տան: Հայրիկներ ու մայրիկներ կան ո-
րոնք չեն վարանիր իրենց զաւակներուն
քովը հայրոյն ու իրարու անէծքներ կար-
գալ, արդ, ինչ կը սպասէք որ սովորի այս
տղան իր կարգին: Հայրիկներ կան որոնք
իրենց կոծակաւ, ընկերային ու կնիքա-
կան հակասական ու հակաբնական կար-
ծիքները կը սիրեն պարզել իրենց տղոց
քովը՝ կարծես անոնց սորովեցնելու գաղտ-
նի գիտաւորութեամբ, և անոնք ալ կ'եր-
թայ հետեւեալ օրը այդ կարծիքները
ծախել իր ընկերներուն թուրակօրէն:
Հայրիկը ըսեմ է թէ կրօնքը աւելորդ բան
մըն է, ու կը տեսնէք տղան որ կը պն-
դէ կրօնքին անօգուտ բան մը ըլլալուն
մասին, և այդ հայրը չի կասկածիր ան-

գամ թէ մեղքերուն ամէնէն աննքերին
ու ամենէն սրբապիղծը գործած է: Ինչ-
րոցական շրջանակներու մէջ ալ կը պա-
տահիք ուսուցիչներու, որոնք՝ պաշտօնա-
կիցի մը բացակայութեամբ՝ կը սկսին բան-
բասել աշակերտներուն առջեւ անոր տգի-
տութիւնը, և այլն. արդ, ինչ յարգանք
կը սպասէք որ տղան անուցանէ այդ վար-
ժապետներուն մասին, որոնք իրար կը բան-
բասեն. բնականաբար ինք ալ թուրակօ-
րէն անոնց ըրածին պիտի հետեւի և աւելի
դրական եղանակով մը՝ չպիտի հաւան ա-
նոնցմէ և ո՛չ մէկին:

Կը կրկնեմ թէ կենցաղագիտութիւնը՝
ամէնէն անհրաժեշտ ուսումը, ամէնէն կեն-
սական գիտութիւնը և ամէնէն կարեւոր
հմտութիւնն է, առանց որուն մարդ՝
«մարդ» անունին արժանի չ'ըլլար և որ
մեր վարժարաններուն մէջ պէտք է ունե-
նայ իր տեղը, զոր միշտեւ հիմա շատ քիչ
դպրոցի մէջ գրաւած է դժոխազգաբար: —
Կենցաղագիտութեան դասեր պէտք է հիմ-
նուին վարժարաններու կրթական յայ-
տագրներուն մէջ: Բարեազդուութիւն է
ինձ յիշել թէ մեր Հայ-կաթոլիկ վարժա-
րաններուն մէջ այս դասը իր տեղը ունի
մէկ քանի տեղեր, և ուսուցիչ, աշակերտ
ու ծնողքը գո՛ր են ասկէ: Միայն կը բաղ-
ձամ որ մեր ԲՈՒՄՐ՝ վարժարաններուն
մէջ ալ այս դասը իր տեղը գրաւէ, «Կեն-
ցաղագիտութեան դաս» մը, որ աշակերտ-
ներուն սովորեցնէ՝ նստելու, ելլելու, խօ-
սելու և ուսելու եղանակները, որոնք
կարծածէն աւելի դժուար են չգիտող-
ներուն համար: Ու ո՛չ թէ լոկ իբր ժա-
մանցի ուսում մը, այլ իբր կարեւորագոյն,
կենսագոյն և գլխաւորագոյն ուսում պէտք
է աւանդուի առկա, ապա թէ ո՛ր ունէ
արժանիք է և օգուտէ գուրկ կը մնայ: Տը-
ղաքը պէտք է զբաղին այդ ուսումով՝
անգլիկներէն, գերմաններէն ու ֆրանսերէն
աւելի եւաւրոպ, քանի որ ասոնցմէ աւելի
անհրաժեշտ է: Իայց, ծնողներն ու վար-
ժապետներն ալ պէտք է հարկաւ առկա
խանգարեն իրենց հակասական ազդեցու-
թեամբը: Ծնողներն ու վարժապետներն
ալ պէտք է կենցաղագէտ ըլլան, քաղա-
քավար ու բարեկրթ, որով կրնանք վեր-
ջապէս ունենալ զաւակներ, որոնք մեր
երեսը ճերմակ հանեն մարդկային ընկե-
րութեան մէջ: Որովհետեւ սա սկզբունքը
պէտք է միշտ կենդանի մնայ մեր միտքե-
րուն մէջ թէ՛ մարդ միայն դրամով մարդ
չ'ըլլար և դրամը երբէք կենցաղագիտու-
թիւն չի պարգեւեր մեզի:

ՄԱՐԱԾ

«Աւետարներ»ին 17, 18, 19 նումէրը
նիւսխէլէրինտէ Պատուելի Ահարոն Շիրա-
նեան, քէնտիլէրէն Ինքիլի Թապիր օրոնուր
քիլիսէլէրինտէ Ինքիլի Թապիր օրոնուր
պուլտուրը հազգընտա պազը միւլալէղա-
լը իւանաթ նշը իթմիշ տիր: Իւպու իւա-
նաթն ատէմը խապէթ վէ սընէթի զիր-
տէ միւսպէթ տիր: Պու պապտէ հազգընտ.

Քը իզհար իթմէք՝ ճեր սուրբելէն հըւսնի
գապուլ օլունանալը կիպի, հազդաթը
սէվէնի տարի մուգատտէս պորնու տըր,
կէօյա Մարալ խրխթիանէ հայխի, շիմաի
գատար զոյմէթի ճհնալէթնէ իմի, վէ
Պատուելի Անարոնըն վազարտ սաեճիմտէ
օլ ճհնալէթ տէջի ու լեթի օլունմըլ: Մա-
նէթիճհնալիք պէնան իտէրիլ զի, կէմիշ
սէնէլէրէ նիսպէթէն պու սէնէ գարֆնոնս
պըր թագըմ նէլիճատ թալիմաթ վէ ազիզ
Բիլիսէ վէ հազդըի իրիթիթիանլըզ բունու-
նա գարը վազարտա պուլունարաւ, ու-
մուճ Մարալ խրխթիանէ հայխիսին թէօ-
ճէզիքին սէպէպիսէթ վէրիլիւ տըր. զիւր
ճեր կըւն միշպէրէրաւէն վէրիլէն վազար-
Իրիսէնին Ոգիզիքիքնէ գարըլ օլուպ,
հաթթա քէնտի քըլիսէլէրիմտէ ալէնի
թագլու իթիրաֆլարը երզնիսնալէ բէք օջօ-
ուլղոնսուզլըգար զուհուր իլէտիկի ալա
քէթմ օլունամատըըը կիպի, Բոթէճիթան
պիրտաթէլէր արաստատա տալի եպօյիւք
պըր նէֆասնիլէթ մէշտասա կէլտիկի կէօ-
րիւմիւշ տըր. նազարը տըգէգմբըմըըը
ճէլպ վէ ըլիթէյի հիսիսաթը սէլպ իտէ
ճէք մատտէ պու տըր. վուգու պուլան
ալէնի իթիրաֆլարըն ճըւմէսի տէ թէնա-
նի կըւնար հազդընտա տըր. աճէպա պու-
մէթիթիթիթիան Ֆիճիւր էլ գարճէպէ օյան
թէնանի կըւնահտա պաշգա կըւնարալը
եօգ մը իսի:

Մալիսա տեր զի ինսան, զէնտի կիւնաշարընըն ճիւղէսինի տէ, սէլաշիլէթի օլան պիր Գանանայա (տէյլի աշխարհակաւան) սիրվէրի մաթուլատա խոստովանանք օլամզդ իսէ, ապա կիւնաշարընըն ափվընա մազդար օլամազդ. իլլէ՞ն պու կիպի թաղիտ վէ ուշուռնուզ խոստովանանքար տամէշնին ի՞նչ օքէզգինի մուճիպ օլմուշ տըր, չօղար տալիս միւթէքէպպիրանէ չի, կիւնաշարզ եօզ տըր տիէնէք, աշիւ օլտուգապընըն ալէնի սուրէթտէ իզբար վէ իլան խորիօրար, աճապա պու պատտէ Յովհաննէս Աւագիսալըն ուսմովի թէալէսինի օգուռնաօնըրար ըր. «Կիւնաշարզ եօզ տըր տէր իսէք, զէնտիսիպի ալատաարըզ». (Կլ. 1. 8—10) տէյի պուռուրմը, տըր:

Թէքար, «Հէր քէ՛ս մէկսանէ վէ գահ»
վէր թէք թիաթի, էհալինն ճէպէրնաե
թի.թիւն վէ թէպէթի քիւէլէրի եհքնէ
Իսմիլի շէրիթ թաշնըտոր» տէրի էլան օ-
լունուեթոր: Հագիւաթ պաւ Եօլաս օլաս
Իաթ, Գապլէրիմիզ մէշլընթիլ մէվլա օ-
լանապ Իաթ, Լաքին մաշթիթէտաթի պէ-
նաս իաթըրգ քի, մէխանէ վէ գահվէխ-
նէ միւթըրլէրի էքօրմէմը տէր:

Պիր հայրենա դարձրնաա քրթապը արե-
քանալարրնաա պուռնան Ինճիլ չէրիք.
էր էնալիչ իքթիքա իր մէկը օլառղըն
տան, Իսթամպուտան եէնիմէն քրթապը
մուգաաթօնէն զիրուտինէ արգու ին-
նիթիգար օլունմագաա Իտուհի իւան օ-
լունուտօր: Ելլէթ, պաք զէնէրէ ին-
նիլէր թէգը օլունուտ: Թէնապիք օ-
լունանագ խուսու չու արը քի, մէշ-
քիր զէնէր, ալըջ օլառղալար իննիլէ-
րի ֆիրուսթ իտիպ, պաչա մաքսալէրէ
Իսթիմալ իլլէտիլը: Պունտան տա մագ-
սէտ պիր Թաքաթ միւպաւղլար իլանաթ.
էն, զէնտի զէնտիլլիրնի չէրիքէնտիրմէք
նիւթիհնաէ պուռնուտարլար արք օու-
րէթաէ կէօրինւտօր:

Պաշտոնի շրջանում օրենսդրական պահանջներին տեղի տալու համար, «պիղծ, առաջ Բրոքինգի անունով» լինելու պահանջները, երբեք չեն համարվում իրենց իրավունքները խախտելու համար։ Սակայն, ինչպես ասելու, որ իրենց իրավունքները խախտվել են, անհրաժեշտ է ցուցաբերել իրենց իրավունքները խախտվելու փաստը։

Թէքար, պու ինթիպահ էսնաարնաս
180 չիֆթ աեապ գապը վէ սաիրենին սիր-
գաթը իրան օլունուեթը, վէ պու ֆիրի մի-

Ելելի ատարեւ հեւեէլաքսնա աթֆ օլունուեօր .
լաքին զանն իաէրսէք , պու ֆիքր եսնլը
օլլալը , զիրա Դաթօլիք ճէմաաթը Էֆրա-
աընաան հիլ պիր քիմէն , Բրօթէսթան ի-
պաաթթիաանէսինէ կիթլէմիլ տիր , վէ պու-
սիրգաթան Ֆալիլըքը գէնտիլէրաան վէ
պիր Բուլղանլըքը քիմէնէրաան օլունու
«Աւետարան»ին 18 նումբօլը 310ընը սա-
հիֆէսինտն աւալըընտիր , վէ սաքընլէրին
էքսէրիսի գէնտիլէրինէ ճէնսուպլիլթի օլ-
աուզը իւրին Թէնարրի օլունամալը տըր :

Պոռ ինթիպպա է նանասընտա, Դաթօլիք աղիդ արնիմիդին մուգատտէս իթիգատ վէ-էտտօր թարմաթընա զարլը պիր թա-
ղըմ հահիլանէ, մանէասըզ վէ եանլը զօրեալար թապուռէչր զլուռտուռ: «Պոռ-
տաւար սուրէթտէ Ս. Աստուածածին վա-
րտաւիթին կուռաթիւրնըն, Սուրբար-
ընը քարեխոստութիւնըն, ննկեցեղք տուա-
սընա, Ս. Պատարազ վէ ճէմի Ս. Խոր-
հօրըդլարա» զարլը հազարէթամիզ սէօզ-
լէր սէօլէնլիտի իսէ տէ, անլէրին եան-
լըլըզլարընր ալիքեաթնէ կէօսթէմիլ զ-
տուղըմըզտան, թէքրար պու կիպի պահս-
լարա կիրիլմէեէ հաճէթ կէօրմէտիք. ան-
լարա իթթթէթամա պիրատմլըլէրին տանէն
վէ իմամէն ճիւմէսինին պիր իթիգատտա
պուլունմատըզլարընր տալին կէօսթիլէ-
լէք, իաթմիլ քէլամ իթմէք իթթէրիք:

Ամսէյէն մայիւս տուր թի Գաթօյից Եւ.
զիդ տինին թալիմաթլարը տիննեանըն չար
ճնհէթիմաէ պիր մէլս վէ պիր էֆէքեարտէ
հաթֆինն փգարս վէ իճրա օլունուր. լա.
քին Բրթիւսթան մէզնէպինտէ պու եօզ
աղը վէ օլսմազ. գիրս էէր ֆէրտին իթիւ
գաթ վէ իմանճա էֆէքեար վէ գանընլարը
եէկաթիկէրինէ միւնէթլէիֆ տիր. մէնէլա
պագըլարը վաֆթիլզ՝ խէլաս իչին միւզ.
թաղի տիր, ճնաըզ Բրիստոստա խէլաս
եօզ աըր տէր. պաչգալարը իսէ, վաֆթիւ.
զի հիւ եէրինէ գօրլար. պագըլարը Ամե
նաստուրը Հազորդութիւնը Քրիստոս էֆիւր.
տիրիզին եաընըզ զիբէր մազ խաթիւնա
գապօլլի իտէրէր. հաթթա պու խաթուսու.
սա Մարալտա թալխան տինմէջլէ մաա.
րուֆ պիր խանաթ թէճէմիւր. իտիպ, Պաա.
ուեիւր վէ իպատէթխանէ ազալարը, պիր
չօք միւզաքէրէտն սնորա պիրպիրինին
թթիգատարըն ճէրհ իտէրէք, պիր մուգ.
էր գարար վէրէլէլիպ, մէճիւս տաղըմըշ
աղը թի, պու թէճէմիւր. Մարաշըմըզճա
«Թալխաննկան ժողովը» իւնվանըրը ալ-
մըշ աըր:

Տիկեր Իրիսէլէր հազգընտա պեր ի ա-
զմը ի թթթրաւար նէր ի աւելիկի Ռուհայի
թէնաւաճ տւեր. պիղ, խէւաքարքարը
Յիսուս Բրթառաս վէ անըն ազիղ խաչը.
նա կը վէնիկի, անըն ի թթթրիսար Ի-
տէրիղ, պուռնուչա պէրապէր ային ու ա-
ռ թթթրիկէջ Ռուհայի թէնաւաճ, ի
վէ ու Ռուհայիսար խրթթթիսանը ի լէ պէ-
րապէր ազիղէրէ հերթէթ իտէր վէ ան-
լէրին ազիղ չէ ֆաաթընը ալէրիղ, Բիւր-
սէմիդի ալիէր վէ Ռէյիսի ճպլէրի բու-
հանիթիզ ի թաաթ իտէրիզ, վէ աղղու Ի-
տէրիղ ըի հաւմէլէր, տախի պաշ Առաքեալ
Պետրոսի նալուսա պէր Սիւրբ վէ պեր
Զօրայն օլոսնուար:

Իշպու Վահթասար մէջ գտնվող տէն
մագստէ՝ տրկերէրին թահգիր իթմէ
տէրէ իւր հաղըգաթը պէնան իթմէ
տիր լեռն ի հաղըգաթը ի իւրի գու-
լաղար հաղը օյա ի իւրի գու-

«ՄէջՄՈՒԱ»ՆԸՆ ՄՈՒԽՊԻՐԻ
Մարաշ, Մյուս 31(13 Յուլ. 1906

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՈՒ

Բազար կենիւ, Օրթաբէջօյե, Ս.
Զրիգոր Լուսաւորի, քրիստոնէս, Աղլի
միւլաբիլէյնի, երթուք օլմազ միւսաբի-
ւէլէյնէ, սաբի աշէնլէր կիպի բարազ-
պիբ աշինի բուճանի ինքա խաբիւրի տիբ:
Գ-հարիբէ բիւթլօ, Սապապղեանէ Էնի,
հազրէթիկէր, Կարողեկոսարան Դիւան
պառ քեաթիպի Ինի. Դէրք Գիւրպ.

Քեզիդիպալեան վէ Օրթաքէոյ զինխէ Ի-
տարեօ թարաֆընտան մէմուրէն Կ-Բաթ-
րիգխանէնյ տավլթէ Կէլէն Գիրոյ, Հ. Ար-
սէն Մ. Վ. Աքէլեանըն ռէֆազաթըլոյ,
Իքբ լանտօ արապաեա ռաքիպէն Օրթա-
քէոյէ Կիթիօլլէր արբ: Քիլիսխէն եազլա-
շուլաքընտան, չանլար չանլմաեան աչա-
նիսիօլլ: Վէ քաղաքն՝ ռուսխան վէ թաշ-
Աթրհուրդ ալալաըն թտրաֆընաան պիլ-
Իսթիգպալ, խորրդարանա կիտիօլլի,
վէ պիր ազ արաւտան օննա, ալալը ռու-
հանի թէնքիլ օլունուպ, միւլարիլէյ Կ-
Բաթրիգէ էֆ. հազըթիլէրի՝ «Ջըսաւափառ»
չարաւանըլա զինխէնյ կիրէրէք, Գուտ-
տաթը չէրիֆի թագտիւէ Իպթիտար իյլէ-
միշ արբ:

Գրիգոր, կիւղէճէ թէղեւն խորմիւ,
պիճեմէն հաղիղէ վէ յաւար եազըմը,
վէ Դառաս Արհ, Հանեան Սահակ Արք.
Էլ Անտոնեան թարգմաթը Արքահայրը
Դեբ. Հ. Ռաֆայէլ Գերպզ. Միստերեան
ԳԳ. Հ. Գրիգորի Մ. Վ. Գաւէմբերեան
Դէորզ Գերպզ. Թէրզիպաշեան, Ներսէս
Մ. Վ. Աճէմեան, Անտոնեան թարգա-
թընեան Հ. Եղիա Մ. Վ., Գրիշեան, Օր-
թաթէոյ զբիւնէսի Մեծ-Ժողովապետի
Հ. Բարսեղ Մ. Վ. Չոտոյեան, Հ. Արսէն
Մ. Վ. Աբէլեան, Հ. Վրդահե Մ. Վ.
Ուղղունեան, Յովհաննէս Գերպզ. Միս-
ճեան, Ռաֆայէլ Վ. Էքմէճեան, Կարա-
պետ Վ. Պատշահանեան, ՎիշնաՄխիթար
եան թարգմաթընտանՀ, Դէորզ Վ. Բանչիկ-
եան, Հ. Վարդան, Վ. Միւլբուսեղեան վէ
Դոսթի խարիճիստ՝ Վրթէպէրքեան ճէմա-
թըմըդտան Տօգթ. սաւա. Անտոն բաշա
Նաֆիլեան հազրէթլերի, Օշան էֆ. Փի-
լիպպոսեան, Դրիգոր էֆ. Ոսկեան, Դրիգոր
էֆ. Հաւակեան, Չորեհ Հ. Եփրանեան,
Մանուէլ էֆ. Եպիսկոպ, Տօգթ. Մանուէլ
էֆ. Միսեան, Խոգիդէի Խաւաթ Ետհա-
նէ Էփոսք Ռուսիքի Յակոբ էֆ. Ճիւնեան,
Արտաշէս էֆ. Հրեմիւղ վէ Օրթաքէոյտէն
վէ ճիւլար սէմթլեաւն կէմիւլ օլան տաշա
սաթիր պազը զէվաթը միւթէպէրէ իլէ իր-
ճէ զաաըն խալիլ էհալի հաղըր պուլըն-
մըլըլար սըր:

ԳԼՈՍՏԱՄԱՐ ԶԵՐԻՖՔ՝ ԶԻՆԻՏԻՆԻ ԴԱՐՄԱ-
ԱԿԵԽ ՎԷ ԴԱԿԻՐԵՐԵԻՆԱՆԻՆ ԿԱԶԳԱ ԽԱՄԱՆԷ-
ԹԵՆ ԶՆԼԱԿ ԻՄՈՒՄԸՆԻ ՕՐՈՏԻՆ ԽԻԼԵՐԻՆ ԻՐԵՂԹԵ-
ԽԻՐ ԴԱՐՄԱԿԱԵԽԵՐԻ ՄԱՐԻՖԵԼԻՆԷՆ ԴԱԵԼԹ
ՏՈՒԹԱՆԻՍԻՆ ՎԷ ԴՈՒՆԻՄԱԶԱՐ ԿՂԻՐ ՄՈՒ-
ՐԵԹԹԱՆ ԻՐՏԱ ԻՄՈՒՄԸՆԻ, ԱՆՏԱՐԱՐԱՆՆԵՐ ԳՐՈՒ-
ՄԸՆԱՆԻՆ ԽՈՍԻՐԱ, ԴԵՐԱԿ՝ ՅՈՒՎԱՆՆԷՍ
ԴԱԿԻՐԱԾԻ՝ ՄԻՆԶՈՏԵՆԻՆ ԹԱՄԱՓՆՆԱՆԻՆ, Ս-
ԴԵՐԵՂՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԼ ԱՇԽԵԼ ԶԱՅՐԱԿԱՆԻՄԸ
ՆԱԿԱԳՐՆԱՄԱ ԿԻԼԶԵԼ ԿՐԻՐ ԶԱՐՈՂՎՈՐ ՎԵՐԻՄԸՆԻ
ԽԻՐ:

Այլին ռուհանինն խիթամընտա, թէ ք-
րար պիր ալալը ռուհանի թէշըլ օլունա-
րազ, թէղաննիրաթլա քիրիս հալլիրսն
չըգըլույ: Մեծ-ժողովդը ապետ Դեբյ. Հ.
Բարսեղ Ծ. Վ. Զատոնեան, Զաթը չէվ-
քըլմիթիմ հաղըթիմ Բատիթանինն թէ-
ղանեւեթ էօմր ու իգ պալ վէ թէվաֆիրը
չան ու ինըլը Շէնրիսերիլէրի հազգըն
տա պիր տուալը պէլիղ Իրատ իմէքէ,
հաղըրուն իսրափփուտան իւլյաէֆա «Բա-
նահալըմ չօգ էալալ» առաւոր վահալ իւ-
նեաւաւ արըղ պարիկահը Ռիւսայ գըրըմըլ
արըլ:

Պատահեւ մէջքէկ տարիէսինէ չըզը
ըլլայ, որատաւ պիր միւստտեմք իսթիբրահմթ
իտիրտիկէ սըրաթա, մէջքէկ չակիրտա
նընտան պիրի՝ էքմէնիճէ վէ տիկէրի ֆը-
բանսըզմա նութգար իրաթ իւէ, Կ-մարմ-
րիգ իրէթպ ու ֆ. հազըթթէթինթին՝ ու Կիւ-
նիւ քիլիճին զիեթարթթինտէն վէ քէնտիկէ
բընի մէմուտն վէ թիւէ լիլ իյէմի, օլու-
նսնտան տօրայլ արըլ իւլ քըրան, վէ հմմա
ճէյր քեւէրքնէլէրինի վէ Որնսնթթիւյա-
րընր իւզըրէրինտէն էքսիթ թթմէվէլէրինի
թէմէնի իւէ քէնա իյէմիլէր տիրո
Կ-մարթրիգ էթ. հազըթթէրի տաւիր,
միւնտաիլ պիր ճէվալպ իւէ, ու Կիւնթի
հիւնի զապուլլինտէն տօրայլ քիլիսէնին
հէլիէթթի իտարէն, միւսթթէր մէմուտն պէ-
նէն մէմուտնիյէթ իյէմի, մթթթէր չա-

Կիրտահընը բէտէրանի նասիհաթլար իւլէ
թէշլիգ, վէ քիւիսէ վէ մէքթէպէ էլաւէն
կէլէն մուավէնէթիւնի տիրիդ իթմէկէճէ,
կիւնի իֆատէ իթմիշլէր տիր:

Պու սըրառա հուզղարա իքրամլար օ-
լունմը վէ էօյլէ բատտէլէրինտէ ճէմիյէթ
տաղըլմը տըր :

« Բազմոր կէտեր, քիլիսէ խիթամբն
սա, Կ-Բաթրիք ընթաց. էջք. հազըէլէ-
րի, Օրթաքէօթէ Անտոնեան թարիցաթը
Վանասըրըր զիեաթէթ իտիպ, խասսէ.
Թէն տալէնի օլուգլարը հալտէ, էօյէ
Թանամըն ինչքիւր լանանթըրտա իթմի-
լը տըր Պոն թանամտա, պալէհասէ զիք
օլունան ըհհպիյն, — պիւր գալընտը
մասաաաթը — հազըր պոլ-լունմըլար տըր:

Անտոնեան թարիգաթը ազատ միւհ-
թէնէ մէկ, Էօթէտէն պէրի տէրքար օլան
միհմանբէրլէրիլլէրի իհապննա, կէրէք
Կ-իաթիքէ ԷՖ. հազրէթլէրինէ վէ կէրէք
Էրիբի տալլէլիլէրի հէր կէտնա ասարը
միհմանիւվալաննէ վէ նազըրէքանէյի իյ-
րազ իյլէմիլնէ տիր: Էտհաթ թաաաա,
Զաթը շէվէթթիսիսթ Էֆէնտիմիզ հազ-
րէթլէրի հազըրէտա Էտիլի մէֆուզէ
տա ու թէքրար իտիտիկի կիլի, հալ-
մէթիլ Բաքա հազրէթլէրիլլէ Կ-իաթիքէ
ԷՖ. հազրէթլէրի հազըրէտա տալի թէն-
մէննիսթաա պուրուշուրմը տոր:

Թէ՛ւ մէջնիւնաթիւր մէջ գիւրէյէ, Անտոնեան
Թարգմաթը իւր պիւր զաթը սիթուտէսի-
մաթ, օլան Աքքաճայըը տախի հիւսէտար
օլուուլարտոր, — Պիշ տախի, Իթիտըր-
թը պիւնիսպէ ուղուն պիւր հանաթը օլ-
ուուլ զէ նիէէ նիւէ խըռնէաթը հանէնէսի
սըպպաթի իթմիլ օլան պու թարգմաթըն,
էսէի բարւազ զէ դայսուր հալիւնի թէքար
իւրազ իթմէսի, զէ Կիւնաթիւթ զէ. հազ-
րէթ լէրիւնի զէսաթաթը քէտէրանէլէրին
զէ հալմէթու Բաբա հազրէթ լէրիւնի թէ-
զէճհէ հաթը ալլիւլէրինէ մազհար օլարազ,
մէջ գիւր մուվաֆֆազ րլէնէնի, Տիւմախ-
իւր Աքքաճայըն զէման հանաթընտ
հուսուլթըլթի օլմաթըն խալիսանէ թէ-
մէննի իթմէլի վազիթէ ատտ իտէրիզ :

Թաւմատան սօնրա, մանասթըրուտա պիր
 իււտով թաւա վազըթ կէշիրիմի, վէ
 պատէնու ապլէթիլիէր, հիւսնի թէէսիւր
 թաթթընտա մուֆարագաթ իլլէմիշէր տիր :

Մանասկըբտան չըգլուըընտա, Կ-
 Բաթրիգ էֆ, հաղեթէրի, ԳՎ, Գեորգ
 Գեոպօ, Թէրզիպաշեան վէ չ, Արսէն Մ,
 Վ, Աթէնասնի րէֆագաթըլլա, Տիգին
 Բերթուգալ Բաա իւն տամտոր Հիւմիզ-
 եան Արապչուս, Ճինճեան Թակոբ, Տիշ-
 մանեան Չարէն վէ Եաշիկ Մանուէր էֆ-
 րէրն լաւիէրէնէ ազիւթէն, զիւրէթ
 իթիւլէր, վէ աղչաւ հեն վաղորդ, առաջ
 թարիգիւլէ վէ արապա իւն Կ-Բաթրիգիսա-
 նէլէ ազաթ իլլէմիշէր արի:

Բազար կիւնիւ Արհ. Սահակ Արք.
Հաճեալն, Օրթաքէօյե Հիւֆանեալն Զա-
րեհ էֆ Զինի իսանէսին տալէթլի օրուպ,
էօյլէ թաալճնը օրաաա իթիֆշ աիր:

Բոլոր մեր ֆէթիթի ռուս մարտի սա-
պրէ գօնի լըֆուլուն պէյ, թէ գաւառի իճ-
րա իօրէրէք, Տէրրասատիթաւն մուֆու-
րագաթը հաստպիլէ, ճուսաս իրթէս իւ-
րէ Կ-թաթրիգաւն իդէ կէլէրէք, Կ-թաթ-
րէք իրիթիք. Սապագաղանն էֆ, հաղրէթ-
լէրէն ըստիմիլ վէտաղը իջֆա իլէմի սիր

Եւորը, էօյէտէն սօճրս, ալաֆ.
սաաթ 21(2տա, Բանկալթիաէ Վիէննա
Միտիթարեանլար մէքիէկտին Վէ րիթէսի
ճուռաա կիւնիւ, Երիէ ալաֆ. սաաթ.
21(2տա, Բանկալթիաէ Ան, Յղուժիւն
զգըլար մէքիէկտին թէճլիլի Ուլքա.
Ֆաթ զիլիթթէթի իճրս օլունանաղը կիւ-
պի, Էլէճէք ազաղարկիւնը տաթի էօյէ-
տէն սօճրս, սաաթ 3տէ, Ս. Գրիգոր լու-
սաւորիլ Ուսուլմարանընըն թէճլիլի միւ-
քաաֆաթ զիլիթի, Կ-Բաթըրլզ րիւթպ.
էք. հազըթիէթիլին թա՛նը րիւսաթիլիտէ
օլուուղը հալտէ, Վէ Երիէ օ կիւնիւ ալաթ.
սաաթ սաաթ 7տէ, Գաաաթլէօտէ Վէնէ-
տիլ Միտիթարեանլար մէքիէկտին թէճլ-
իլի Սիւքաաֆաթ զիլիթիլ իճրս օլունա
ճազ որը:

Սէր եաւէլը հպարեթը Շէնհիտարի պէ-
հինձի ֆէրիգ Մէհէմմէտ բաշա հազրէթէ-
նէ իրւթպէն սամիէյի միւլիի, Գըրգ-քի-
իւն միւթէսարըքը Ղաւիպ բաշանա Րու-
մէի պէլէի պէլլիկի, Թարապլուսը Ղաբազ
վիլայէթի մէքթուպընը Պէքրի Սամի պէ-
նէ ուլէա սանիսի, Այառն վիլայէթի բուրի
միւտիթի Մազհար պէյէ սանիէ միւթէմաի-
գէ իրւթէնէնթի թէվէնի, Պէյրուզ վիլա-
յէթի «մէֆթէրադըն» իլիւսապէն
տիկեար վիլայէթի «մէֆթէրադըն» Շէվքի
Թ. Թալիսն, Պէյրուզ վիլայէթինաէ Պէ-
հի Սաապ գայմազամըղը՝ Ղազա գայմա-
զամը Իպրահիմ Վասֆը էֆ-յէ, Գուստ
սահնազը տախիլինաէ Ղազա գայմազամ-
ըղը՝ Պէնի Սաապ գայմազամը Մէհմէ-
տ Ին Ֆէրիպ պէյէ թէֆլիզ. Թէֆթիլը առ-
քերի գամիսինը ալիսի ազաթընուսն Ալ-
թըննը Օրտուռի Հիւսանտուն էրքեանը հա-
րապէյէ ղէիսի միրիվա մէրթէվ բաշանա
իւնի, Տէպրէ միւթէսարըքը Հիւսնի էֆ-
ի շնահ Մէհ., Մէքթուլը Թըպպիէյի Շու-
սանէ Թէշիվար մարազի մուալլիմի թա-
պպի միրիվաար Րիֆաթ Հիւսամէտտին
պաշան շնահ Օսմ., Ճարաթի իմբըր
Ժորանուն միւլավիլըէրէնիսուն պարսի Սու-
լազուէա շնահ, ահրայի իմբըրաթի ա-
ղըլառկեան մէնդիսի ղէիսի Մ. Օնար
ըէ Ճարաթի իւլէմաաընաան վէ իւլում
մ. ֆիհուն ազատմիսի ազաթընուսն առքթ.
Թթեա վէ Տէվաիրը ղէսիյէ բուրի գամիս-
ի Ասմէա էֆ-յէ Յիւնհիւ Մէհ., Աղշգիյէ
Խարաթիսիսի մէմուր պիրիննի ֆէ-
րիգ Մուսթաֆա բաշանը ղէրիսիլէրին
իկ Այառն միւթէսարըքը Մէհմէմէ Ալի-
սանըն կէրինինէ շնահ Շէֆազաթ, Այ-
առն վիլայէթի Ժանաարմա գոմանտունը

	Ն. Բ.
Խէվհրա իտիւմիշէան. ումուր	104 16
Ռումէլի շրմէնաքֆէրի ֆր.	145 12—
Գրէաի Ծոնսիէ էփրաիէն Ա.	321 50
» » » Բ.	266 50